

Vrij vertaald lijkt hier te staan dat er boven de wadden niet meer op spisula gevestigd mag worden: een (spisula)zee-eendenreservaat dus. Er zit echter nog een aantal adders onder het gras: zo bestaat het seizoen 2000-2001 niet, want de spisulavisserij is tegenwoordig een zomervisserij. Los daarvan valt er in 2000 niets te vissen, want er ligt boven de wadden geen spisula van bevisbare grootte: dat was ook de reden dat de eidereenden er niets aan hadden. Een loos gebaar dus? Niet helemaal, want er moet voortaan, om op spisula te mogen vissen, een ontheffing op grond van de Nb-wet worden verleend en dit is een 'zwaardere' proces dan een vergunning op grond van de visserijwet. Bovendien ligt er nu de politieke uitspraak dat de spisula boven de wadden bijzondere waarde heeft ('ga maar ergens anders vissen')! Wellicht leidt dit er dus toe dat schelpdiervisserij in dit gebied permanent gesloten wordt. Leuk voor de eiders, maar vooral voor de zwarte zee-eenden, die de echte spisulaspecialisten zijn. De eidereend hoort in Nederland mossels en kokkels te eten, en wel in de Waddenzee. En juist de visserij op (de resterende) kokkels werd eind augustus weer gewoon geopend, mét Nb-vergunning!

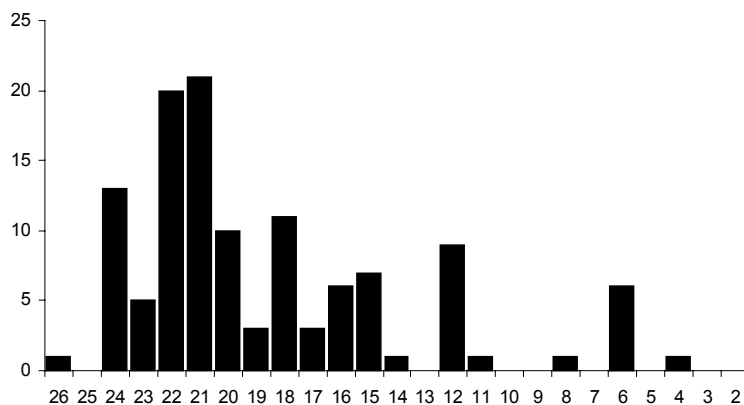
Het rapport over de eidersterfte kan telefonisch of schriftelijk worden besteld onder vermelding van code W-186 bij: Expertisecentrum LNV, Postbus 30; 6700 AA Wageningen. tel: 0317 - 474801; fax: 0317 - 427561.

Mardik F. Leopold, redactie.

Bejaarde Eidereenden op het strand

We hebben het allemaal vernomen: talloze dode eiders, maar niet door voedselgebrek (volgens de rechter). Op het NIOZ zijn tot 1996 ongeveer 20.000 eidereenden geringd. Na 1990 echter zijn, na de pensionering van onderzoeker Kees Swennen en het stoppen met vangen door zijn rechterhand Piet Duiven, nog maar kleine aantallen geringd. De slachting onder de eidereenden (totaal ongeveer 21.000 dode vogels in een half jaar tijd) heeft ook zijn tol geëist onder de oudjes: tot dusverre werden op het NIOZ 119 terugmeldingen ontvangen met een gemiddelde leeftijd van maar liefst 18½ jaren. Let wel: dit is de tijd tussen ringen en terugvinden; sommige vogels zijn als >2e kalenderjaar geringd en zijn dus minstens twee jaar ouder.

In bijgaande figuur is de frequentieverdeling van de verschillende leeftijden weergegeven. De jongste eend werd teruggemeld na 3,7 jaren (geringd als broedend wijfje, dus minstens zes jaar oud), de oudste eend was 25.8 jaar geleden geringd (eveneens als broedend wijfje, dus wellicht 28 jaar oud)! Ter vergelijking: de oudst bekende eider tot nog toe is ten minste 37 jaar oud geworden (R. Staav 1998. EURING Newsletter 2, December 1998: 9-17).

Voor de ringenzoekers: de 703-serie betreft eenden die tenminste 21 jaar geleden geringd werden (bijvoorbeeld 7031065, 7031426, 7031567), maar ook de 707-serie betreft meestal eenden die meer dan 10 jaar geleden (tot 21 jaar geleden) werden geringd en in deze winter aangetroffen. Het is duidelijk dat in een jaar waarin liefst 70 eidereenden worden gevonden die tenminste 20 jaar geleden werden geringd een enorme klap aan de broedpopulatie is uitgedeeld.

Over de oorzaak tasten we officieel in het duister, ofschoon zelfs het Ministerie van Landbouw moet toegeven dat er toch wel een voedselprobleem geweest is. Fijn te weten dat de visserijvergunningen gewoon weer verleend werden. Stooktellers aller landen verenigt u! Een nieuw telseizoen te gaan, laten we de bureaucraten maar weer eens enthousiast met een nieuwe stapel gegevens om de oren slaan. Het 25e stookpietenseizoen staat voor de deur.

Kees Camphuysen, NZG/NSO, Ankerstraat 20, 1794 BJ Oosterend, Texel, kees.camphuysen@wx.nl, tel. 0222 318744